

Co-funded by
the European Union

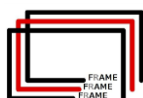
PROJECT NUMBER: 2021-1-PL01-KA220-ADU-000028417

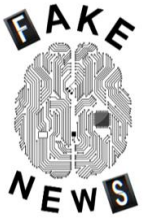
FakeNews&Elders – SENIOŘI V DOBĚ FAKE NEWS A INFORMAČNÍHO PŘETLAKU

PR3 – PŘÍKLADY DOBRÝCH PRAXÍ

Podpora Evropské komise pro vydání této publikace neznamená podporu jejího obsahu, který odráží pouze názory autorů, a Komise nenesse odpovědnost za jakékoli použití informací v ní obsažených

SHRNUTÍ

Tento dokument shromažďuje příklady dobrých praxí sdílené partnery konsorcia Fake News for Elders, které se týkají vzdělávání v oblasti informačních a komunikačních technologií, vzdělávání seniorů a mediální výchovy. Tyto osvědčené postupy se týkají projektů, nástrojů, kurzů a pedagogických technik. Mohou sloužit jako inspirace pro školitele, vzdělavatele dospělých a všechny profesionály pracující se seniory. Některé z nich obsahují zdroje, které jsou přímo dostupné a použitelné pro cílovou skupinu seniorů.

Vybrané postupy jsou aplikovány na evropské úrovni, ale také na národní úrovni v České republice, Francii, Řecku, Itálii, Polsku a Španělsku a na místní úrovni v Brně, Paříži, Aténách, Cagliari, Lodži a Valencii.

Mezi příklady uvádíme kurzy digitálních dovedností pro seniory, kurzy sociálních médií pro všechny věkové kategorie, nástroje proti dezinformacím, zdroje týkající se vzdělávání seniorů a projekty týkající se sociální aktivizace seniorů.

K tomuto obsahu máte přístup v naší bance osvědčených postupů zveřejněné online na naší vzdělávací platformě.

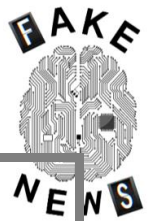
OBSAH

1	PŘÍKLADY DOBRÝCH PRAXÍ V ČESKÉ REPUBLICĚ A V EVROPĚ	4
2	PŘÍKLADY DOBRÝCH PRAXÍ VE FRANCII A V EVROPĚ	6
3	PŘÍKLADY DOBRÝCH PRAXÍ V ŘECKU A V EVROPĚ	8
4	PŘÍKLADY DOBRÝCH PRAXÍ V ITÁLII A V EVROPĚ.....	11
5.	PŘÍKLADY DOBRÝCH PRAXÍ VE POLSKU A V EVROPĚ	13
6.	PŘÍKLADY DOBRÝCH PRAXÍ VE ŠPANĚLSKU A V EVROPĚ.....	15

1 PŘÍKLADY DOBRÝCH PRAXÍ V ČESKÉ REPUBLICĚ A V EVROPĚ

NÁZEV	Věřte nevěřte	Označ Trola	Digitální odysea (The Digital Odyssey)
TYP	projekt	Online kvíz	Online kurz
POPIS	Od roku 2018 provozuje české sdružení Elpida projekt Věřte nevěřte, který je zaměřen na seniory a jejich život na internetu. Součástí projektu je manuál důvěryhodnosti informací ke stažení, různé kurzy a exkurze zaměřené na mediální gramotnost, workshopy s odborníky apod.	Každý z 8 profilů obsahuje stručný výběr příspěvků z jednoho účtu na sociálních sítích. Sami se rozhodněte, zda se jedná o autentický účet, nebo o profesionálního trolla. Po každém profilu si prohlédnete znaky, které vám pomohou určit, zda se jedná o trolla, nebo ne.	Projekty českého sdružení se zaměřují na zlepšení života seniorů a mezigenerační propojení. Cílem projektů je zvyšování digitální gramotnosti, aktivita, snižování osamělosti a pocitu izolace a udržování kontaktu se světem. Projekty se zaměřují na pravidelné vzdělávání a aktivní zapojení seniorů, členů, dobrovolníků a partnerů do projektů.
CÍLOVÁ SKUPINA	Senioři	Všichni	Senioři
K ČEMU MŮŽE BÝT UŽITEČNÉ	V rámci projektu byla připravena užitečná infografika přizpůsobená seniorům (velká písmena, krátké texty, jasné barvy, ...).	Praktický průvodce tím, jak může vypadat profil na sociálních sítích. Lze použít jako velmi realistické příklady k ověření, zda je profil falešný, nebo ne.	Kurz je rozdělen do lekcí, každá lekce obsahuje teorii a na závěr "zkoušku", která prověří získané znalosti.

ODKAZY A ZDROJE	https://www.el-pida.cz/verte-neverte	https://spotthetroll.org/ on https://guides.temple.edu/fakenews/teaching	https://odysea.nadacevodafone.cz/
----------------------------	---	---	---

2 PŘÍKLADY DOBRÝCH PRAXÍ VE FRANCII A V EVROPE

NÁZEV	Click Clever	SOS Creativity	Paris en compagnie
TYP	Erasmus + projekt	Projekt EU, který obsahuje platformu zaměřenou na rozvoj dovedností a kompetencí dospělých pro podporu kreativity a jejího využití v rámci neformálního vzdělávání s cílem posílit spolupráci mezi odvětvími.	Iniciativa města Paříže spolu se třemi nevládními organizacemi
POPIS	<p>Click Clever je kurz ICT zaměřený na mediální výchovu pro seniory. Část modulů je určena seniorům a část modulů je určena školitelům (train-the-trainer). Moduly obsahují power-pointovou prezentaci, videa a kvízy. Některá z řešených témat jsou následující: zveřejňování příspěvků na sociálních sítích, parametry důvěrnosti online, digitální identita, netiketa, automatické omezování, pomalá navigace, psaní a kreativita online, bezpečnost online atd.</p>	<p>Vzdělávací moduly S.O.S Creativity pro digitální dovednosti dospělých s nízkou kvalifikací jsou rozděleny do následujících 5 tematických oblastí: Kulturní a mediální gramotnost, ochrana osobních údajů, ekonomické transakce, bezpečnost online, digitální identita a pověst online.</p>	<p>Město Paříž, odhodlané bojovat proti izolaci seniorů, svěřilo vytvoření programu Paris en Compagnie organizaci GCSMS "Paris, les Aînés d'Abord". Tři členové tohoto solidárního uskupení jsou: Les Petits Frères des Pauvres, Autonomie Paris Saint Jacques a Lulu dans ma rue. Společným přáním, které je spojuje, je vytvořit společenství seniorů a angažovaných občanů, kteří se setkávají, vzájemně si pomáhají a vytvářejí vazby. Tento nový program je otevřen všem seniorům starším 60 let, kteří si přejí být doprovázeni ve svých</p>

CÍLOVÁ SKUPINA	Senioři	Senioři, lektori dospělých, rodinní příslušníci	Senoři, tvůrci politik, lidé pracující pro nebo se seniory
K ČEMU MŮŽE BÝT UŽITEČNÉ	<ul style="list-style-type: none"> - Srozumitelná videa a obsah - Dynamický materiál - Moduly věnované nejen seniorům, ale i školitelům 	<ul style="list-style-type: none"> - Poskytnutí nástrojů pro sebehodnocení, které umožní zvýšit povědomí uživatelů z cílové skupiny o rizicích v oblasti kulturních zdrojů dostupných online. - Nabídka kulturního úložiště umožňujícího mapovat bezplatné kulturní zdroje a nástroje kreativity, které jsou již dostupné online v každé partnerské zemi. - Definování digitálních dovedností a kompetencí, které musí mít pozdní digitální pracovníci. - Poskytnutí hloubkové analýzy míry digitální mezery mezi dospělými s nízkou kvalifikací v oblasti informačních a komunikačních technologií. 	<p>Bezplatná platforma, která pomáhá seniorům při jejich každodenních činnostech. Senioři mohou využít 4 typy doprovodu: volnočasové vycházky, doprovod k lékaři, doprovod na úřady a společenské hovory. Doprovody se konají po celý rok, každý den mezi 9. a 19. hodinou.</p>
ODKAZY A ZDROJE	https://www.clickcl ever.eu/	https://www.soscre ativity.eu/	https://www.parise ncompagnie.org/

3 PŘÍKLADY DOBRÝCH PRAXÍ V ŘECKU A V EVROPĚ

NÁZEV	Evropská iniciativa Media Coach	Evropská initiative SafeOnline	Mathe
TYP	Jednalo se o evropský projekt financovaný z programu Erasmus+. Zahrnoval výzkumné aktivity, vývoj vzdělávacích materiálů a školicí programy pro dospělé, kteří byli vyškoleni na mediální kouče pro děti a mládež.	Jednalo se o evropský projekt financovaný z programu Erasmus+. Zahrnoval výzkumné aktivity, vývoj vzdělávacích materiálů a školicí programy pro rodiče, zejména ze znevýhodněného prostředí a s nízkou digitální/mediální gramotností.	Jedná se o online vzdělávací hru, kterou lze použít i jako učební pomůcku při výuce dospělých, např. falešné zprávy, ověřování zpráv, dezinformace atd.
POPIS	Cílem evropské iniciativy Mediacoach bylo zlepšit dovednosti dětí a mladých lidí v otázkách souvisejících s používáním nových elektronických médií s důrazem na internet a sociální média. Projekt byl přenesením oceněného nizozemského projektu Dutch Mediacoach do evropské reality a zahrnoval vzdělávací akce zaměřené na dospělé, kteří vedou děti v jejich každodenním životě (jako rodiče, učitelé atd.). Tito dospělí byli proškoleni v 10	Cílem projektu je zlepšit úroveň nové mediální gramotnosti dětí a mladých lidí prostřednictvím vzdělávání jejich rodičů. Po prozkoumání potřeb rodičů a dětí v oblasti nových médií a nebezpečí internetu byla pro rodiče navržena vzdělávací setkání zaměřená na pochopení nebezpečí, která jsou v digitálním prostředí obsažena, a na rozvoj dovedností, jak se jim vyhnout.	Hra je v řeckém jazyce a obsahuje řadu zpráv, titulků a článků. Dospělí hráči musí na základě určitých kritérií rozpoznat, zda je každá zpráva falešná, nebo pravá.

	<p>tematických oblastech souvisejících s používáním nových médií, z nichž jednou byly "Dezinformace, dezinformace a falešné zprávy".</p>		
CÍLOVÁ SKUPINA	<p>V Řecku bylo v přístupu a metodice projektu vyškoleny 100 osob. Tito dospělí byli učitelé středních škol v různých oborech (anglický jazyk, řecký jazyk, fyzika, matematika, náboženství, tělesná výchova, umění, ICT), školní psychologové, knihovníci (ve školách, na univerzitních katedrách a v obcích), odborníci na ochranu dětí, studenti univerzit, ředitelé místních veřejných služeb v oblasti vzdělávání, odborníci na vzdělávání a výzkumní pracovníci z Institutu vzdělávací politiky.</p>	<p>V Řecku bude 500 rodičů proškoleny v pěti různých oblastech, jako je kyberšikana, online hry a ochrana soukromí/bezpečnost. Přednost mají rodiče ze znevýhodněného prostředí (migranti, uprchlíci, Romové atd.) a rodiče s nízkou digitální a mediální gramotností.</p>	<p>Do hry se může zdarma zapojit každý, kdo má zájem. Byla také prezentována v různých médiích jako součást kampaně proti falešným zprávám a dezinformacím.</p>
K ČEMU MŮŽE BÝT UŽITEČNÉ	<p>Vzdělávací metodiku lze replikovat: - účastníci se museli zúčastnit osobních setkání a prostudovat vzdělávací materiály, které jim byly zaslány před vzdělávacím setkáním. - vzdělávací materiály: účastníci museli prostudovat vzdělávací soubor, který obsahoval analýzu tematické</p>	<p>Vzdělávací metodiku lze replikovat: - výukový materiál používaný během osobních setkání zahrnuje videorozhovory se třemi skupinami: rodiči, dětmi a odborníky, kteří odpovídají na otázky týkající se každého z prezentovaných problémů. videa</p>	<p>Tato gamifikace vzdělávání má mnoho co nabídnout. Dospělí se zapojí do konkrétní hry, protože obsahuje poměrně aktuální zprávy, které byly zveřejněny v řeckých médiích. Hra poskytuje každému hráči skóre a využívá humoru, aby</p>

	<p>oblasti na základě údajů specifických pro danou zemi a také interaktivní zdroje (jako jsou videa, hry, články, stránky atd.)</p> <p>- interakce během vzdělávacích sezení: během každého sezení byli účastníci rozděleni do menších skupin, aby diskutovali o konkrétních případových studiích, které se týkaly dané tematické oblasti. Případové studie a diskuse v malých skupinách byly nejlépe hodnocenými prvky školení.</p>	<p>poskytují cennou příležitost k diskusi o skutečných situacích a možných řešeních.</p> <p>- byla vytvořena platforma obsahující všechny materiály vytvořené pro vzdělávací podporu rodičů: videa, hry, kvízy, prezentace atd. Školitelé mohou platformu využívat k prezentaci tématu a k zahájení diskuse.</p>	<p>všechny účastníky ještě více zaujala.</p>
<p>ODKAZY A ZDROJE</p>	<p>https://mediacoacheurope.com/</p>	<p>https://europeansafonline.eu/</p>	<p>https://research.playcompass.com/mathe/</p>

4 PŘÍKLADY DOBRÝCH PRAXÍ V ITÁLII A V EVROPĚ

NÁZEV	Sardinská nadace: Využití nových technologií	VELA	Digitální bezpečnost pro seniory: “Disc”
TYP	Volně přístupný ICT kurz	Erasmus + Projekt	Erasmus + Projekt
POPIS	<p>Projekt s názvem "VYUŽITÍ NOVÝCH TECHNOLOGIÍ: Počítače a internet pro seniory" umožní 40 seniorům (starším 65 let) s bydlištěm nebo pobytem na Sardinii získat počítačové dovednosti a využívat nové technologie.</p> <p>Obsahem kurzu bude: 1)Základní úroveň: počítače a stolní zařízení, ikony a nastavení textu a tisku, správa souborů, sítě, bezpečnost a pohoda; 2)Internet: pojmy prohlížení webových stránek, surfování na webu, informace shromážděné na webu, komunikační pojmy, používání e-mailu; 3)Zpracování textu pomocí MSWord: používání aplikace, tvorba dokumentu, formátování, 4)Pojmy počítačové bezpečnosti a její správa; 5)Internet a</p>	<p>Cílem projektu je vybudovat udržitelnější a odolnější společnost v EU zlepšením vzdělávání a odborné přípravy po pandemické krizi, podpořit inovace a začlenění zranitelných skupin, podpořit organizace odborného vzdělávání, vyvinout a zavést nové a inkluzivnější přístupy k výuce a učení a umožnit zranitelným skupinám čelit výzvám, které přináší nedávný a náhlý přechod k online a distančnímu vzdělávání.</p>	<p>Cílem projektu Disc je podporovat seniory a zvyšovat jejich digitální dovednosti a znalosti, aby byli schopni aktivně rozpoznávat a chránit se před kybernetickými bezpečnostními hrozbami a podvody, ke kterým dochází prostřednictvím technologií a zařízení.</p>

	chytré telefony, používání aplikací pro vyřizování dokumentů; 6) Sociální oblast.		
CÍLOVÁ SKUPINA	Senioři 65+	Osoby v ohrožení vyloučení, lektoři dospělých	Senioři 55+ Organizace pracující se seniory
K ČEMU MŮŽE BÝT UŽITEČNÉ	Poskytování informací seniorům o tom, jak zacházet s novými technologiemi.	Pedagogové budou mít k dispozici hmatatelné nástroje, které obohatí jejich kulturní zázemí a podpoří komplexní přístup k inovacím a využívání digitálních technologií pro pedagogické, technické a organizační změny.	Poskytuje rámec pro kompetence v oblasti digitální bezpečnosti a digitální srovnávací nástroj pro koncové uživatele, který umožňuje měřit úroveň jejich kompetencí v oblasti digitální bezpečnosti.
ODKAZY A ZDROJE	http://www.ierfop.org/contributo-fondazione-di-sardegna-pratica-n-2022-0406-progetto-usare-le-nuove-tecnologie-informatica-e-internet-per-gli-anziani/?c=7	http://vela-project.eu/it/home-it/	https://disc.erasmus.site/

5. PŘÍKLADY DOBRÝCH PRAXÍ VE POLSKU A V EVROPĚ

NÁZEV	Aktivní digitální denioři, Zakliczyn	STAY	Senior v centru dění
TYP	Projekt realizovaný v Polsku. Díky této iniciativě se Zakliczyn stal finalistou prvního ročníku soutěže "Inovativní samospráva".	Projekt realizovaný v Polsku v rámci mezinárodní spolupráce.	Projekty realizované v Polsku sdružením "Města v internetu" (PL: Stowarzyszenie Miasta w Internecie).
POPIS	<p>Projekt spolufinancovaný EU v rámci programu POPT 2014-2020. Realizováno v rámci projektu "Human Smart Cities. Chytrá města spoluvytvářená obyvateli".</p> <p>Vypracované příklady dobré praxe se týkají diagnostiky deficitů a digitálních potřeb seniorů; technologických řešení; realizovaných inovací na téma "Human smart cities"; inteligentních řešení pro udržitelnou městskou mobilitu; spolupráce různých subjektů aktivizujících seniory; hodnocení</p>	<p>Projekt se týkal způsobů, jak udržet zralé lidi (50+) profesně aktivní na trhu práce. Zahrnoval vzdělávací aktivity a realizaci v malých a středních podnicích. Původní školení se týkala různých skupin: osob 50+, manažerů, osob zapojených do řízení lidských zdrojů. Školitelé byli vyškoleni v Polsku a Portugalsku. Projektovým aktivitám předcházela důkladný průzkum reprezentativních skupin.</p>	<p>Úkol byl realizován v rámci Vládního programu sociální aktivity seniorů ASOS 2014-2020 MPSV. Program Integra zajistil seniorům získání digitálních a komunikačních kompetencí a jejich zapojení do sociálních aktivit realizovaných ve prospěch města a místní komunity. Výsledkem bylo vytvoření Občanské strategie - Tarnów 2030.</p>

	realizovaných řešení (ex-post).		
CÍLOVÁ SKUPINA	Subjekty související se vzděláváním, péčí a pomocí seniorům, místní samosprávy, nevládní organizace.	Školitelé, lektori seniorů, lidé spolupracující se seniory.	Senioři, organizátoři městských akcí o zapojení seniorů do aktivit ve prospěch místní komunity.
K ČEMU MŮŽE BÝT UŽITEČNÉ	Osvědčené postupy popsané v příručce lze úspěšně využít i v jiných prostředích přímo nebo po úpravě (např. telecare, individuální plány podpory pro seniory, digitální vzdělávání, poskytování notebooků, pomoc při připojení k mobilu a internetu, elektromobilita - elektrokola).	Přístup STAY byl založen na modelu a zahrnoval sadu nástrojů. Balíček se skládal ze sborníků určených vzdělávacím institucím, podnikatelským institucím a zaměstnavatelům. Byl uplatněn komplexní přístup. Sborníky projektu jsou připraveny v polštině.	Školení i workshopy integrující generace prostřednictvím společné účasti na iniciativách ve prospěch místní komunity jsou přístupem hodným doporučení v různých zemích.
ODKAZY A ZDROJE	https://www.popt.gov.pl/media/103438/zakliczyn_podrecznik_dobrych_praktyk.pdf	http://stay.uni.lodz.pl/zal/Kompendium_MSP.pdf http://stay.uni.lodz.pl/zal/Kompendium_institucje_szkoleniowe.pdf http://stay.uni.lodz.pl/zal/Kompendium_IOB.pdf	https://integra.mwi.pl/ https://mwi.pl/o-nas https://mwi.pl/platforna-edukacyjna https://fabrykaprzyszlosci.pl/uploads/filemanager/grafika/prezentacja_b-1.pdf

6. PŘÍKLADY DOBRÝCH PRAXÍ VE ŠPANĚLSKU A V EVROPĚ

NÁZEV	Projekt Nedůvěry	FI.DO: Boj proti falešným zprávám a dezinformacím	Sociální program La Caixa - semináře pro zlepšení digitálních kompetencí
TYP	Projekt	Projekt	Online Course
POPIS	<p>"Nedůvěřuji" je platforma, která nabízí sadu ověřovacích nástrojů. Tým projektu Distrust Project spustil bezplatného chatbota, který má bojovat proti dezinformacím a pomáhat lidem jednoduchým způsobem a v několika krocích ověřit původ zprávy, aby věděli, zda není falešná. Chatbot s názvem Wendy je k dispozici prostřednictvím platformy Facebook Messenger. Byl vypracován návod, jak identifikovat a monitorovat falešné zprávy na Twitteru. Nabízejí návod, jak se naučit používat aplikaci TweetDeck ke sledování aktuálních zpráv a monitorování a odhalování zpráv na Twitteru.</p>	<p>NOVÁ METODIKA ŠKOLENÍ změna stávajícího myšlení o tom, jak školit seniory v používání, komunikaci a porozumění médiím.</p> <p>PŘÍRUČKA PRO ŠKOLITELE podpora pedagogických pracovníků v oblasti celoživotního vzdělávání a vzdělávání dospělých v pochopení a používání této metodiky.</p> <p>VZDĚLÁVACÍ VIDEOHRA hra vytvořená pro seniory, která se zamýšlí nad tím, jak fungují média, falešné zprávy, dezinformace a digitální komunita.</p>	<p>Online kurz WhatsApp. Průvodce snadným čtením On-line kurz.</p> <p>Zoom. Průvodce snadnou četbou. On-line kurz.</p> <p>On-line školení s Webexem Rychlý průvodce</p> <p>Přístup ke stručnému průvodci: Jak přistupovat ke schůzce pomocí počítače</p> <p>Přístup ke stručnému průvodci: Jak přistupovat ke schůzce pomocí mobilního zařízení</p>

CÍLOVÁ SKUPINA	Senioři	Senioři	Senioři
K ČEMU MŮŽE BÝT UŽITEČNÉ	Tento soubor nástrojů má podobný cíl jako soubor nástrojů vytvořený v rámci projektu Fake News for Elders.	Gamifikace je skvělý nástroj pro učení.	Online kurzy, zejména ten o WhatsApp, jsou dobrou alternativou pro seniory, kteří nechtějí navštěvovat fyzické kurzy v centrech pro dospělé nebo v denních centrech.
ODKAZY A ZDROJE	https://www.desconfio.org/	https://fidoproject.eu/	https://fundacionlacia.org/es/personas-mayores-formacion-talleres-presenciales-competencias-digitales